

Keskustan ja läntisen alueen kouluverkkoratkaisut ja Jyväskylän Normaalikoulun oppilasmäärän kasvattamisen vaihtoehdot

09/2026



SELVITYKSEN TARKOITUS JA TOIMEKSIANTO: JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUN PERUSOPETUKSEN OPPILASMÄÄRÄN KASVATTAMINEN

- **Jyväskylän yliopiston rehtori on lähestynyt Jyväskylän kaupunkia ja esittänyt toiveen Jyväskylän Normaalikoulun perusopetuksen oppilasmäärän kasvattamisesta.**
- Jyväskylän yliopiston luokanopettajaopiskelijoiden määrä on vähitellen kasvanut, ja tämä on aiheuttanut painetta opetusharjoittelumahdollisuuksien lisäämiseen etenkin perusopetuksen vuosiluokilla 1-6. Normaalikoulun nykyinen kolmisarjainen alakoulu ei ole oppilasmäärältään riittävä tarkoituksenmukaisen opetusharjoittelun toteuttamiseksi jatkossa.
- Jyväskylän yliopisto on esittänyt Jyväskylän kaupungille toiveen, että kaupunki voisi lähitulevaisuudessa osoittaa Normaalikoulun alakoululle oppilaita siten, että vuosiluokkien sarjaisuus kasvaisi nykyisestä neljään rinnakkaiseen luokkaan. Yliopisto on toivonut lisäksi yläkoulun maltillista kasvattamista siten, että jokainen vuosiluokka olisi kuusisarjainen. Jyväskylän yliopisto on valmis neuvottelemaan myös edellä mainittua suuremmista Normaalikoulun oppilasmääristä, jos se kaupungin kouluverkon näkökulmasta on tarkoituksenmukaista.
- Jyväskylän kaupunki pitää tärkeänä, että Jyväskylän yliopisto säilyy vetovoimaisena ja sen antama opettajankoulutus korkeatasoisena. Kaupunki näkee tärkeänä, että laaditaan lisäselvitys yliopiston ehdotuksesta Normaalikoulun oppilasmäärien kasvattamisesta.

Asiaa valmistellut työryhmä:

Jyväskylän kaupungin edustajat:

- Sami Lahti, palvelujohtaja, sivistyspalveluiden toimiala (ryhmän pj)
- Juhani Lehtimäki, rehtori, sivistyspalveluiden toimiala
- Pia Bärlund, palvelupäällikkö, sivistyspalveluiden toimiala
- Anna Isopoussu, projektipäällikkö, kaupunkirakennepalveluiden toimiala
- Kaisa Jokinen, suunnittelupäällikkö, Tilapalvelu-liikelaitos

Normaalikoulun edustajat:

- Antero Hietamäki, johtava rehtori, Jyväskylän yliopisto
- Johnny Kotro/Jaana Ailiniemi, rehtori, Jyväskylän yliopisto
- Jerker Polso, rehtori, Jyväskylän yliopisto

Lähtökohtana on löytää **kokonaisratkaisu**, joka palvelee optimaalisesti keskustan ja läntisen alueen kouluverkkoa sekä vastaa muuttuvaan palvelutarpeeseen.

KESKEISET TARKASTELUNÄKÖKULMAT

Väestökehitys ja ennustettavuus: Lapsimäärän väheneminen ja epätasainen jakautuminen suhteessa nykyiseen kouluverkkoon sekä pitkän aikavälin kapasiteetti- ja tilatarpeet. Ratkaisun löytäminen Kortepohjan päiväkotikoulun tilanahtauteen.

Alueellinen tasapaino: Palveluverkon tarkoituksenmukainen mitoitus sekä koulujen välisen eriytymisen ehkäiseminen

Oppilaaksioton tarkoituksenmukaisuus: Optimaaliset ryhmäkoot, ryhmien muodostuminen ja koulukohtaiset vaikutukset

Normaalikoulun rooli: Lakisääteinen tehtävä yliopiston harjoittelukouluna ja yliopiston opettajankoulutuksen tarpeet

Strateginen yhteistyö: Kaupungin ja yliopiston yhteinen intressi sekä koulutuksen vetovoiman vahvistaminen

Kokonaisvaikutusten arviointi: Vaihtoehtojen laaja-alainen vaikutusten tarkastelu siten, että lapsen etu toteutuu. Tarkastelussa huomioidaan myös vaikutukset henkilöstörakenteeseen.

Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanteen säilyttäminen ei ole mahdollista.

Selvityksen lähtökohtana on turvata opetuksen laatu ja kohdentaa toimenpiteet ensisijaisesti tiloihin.

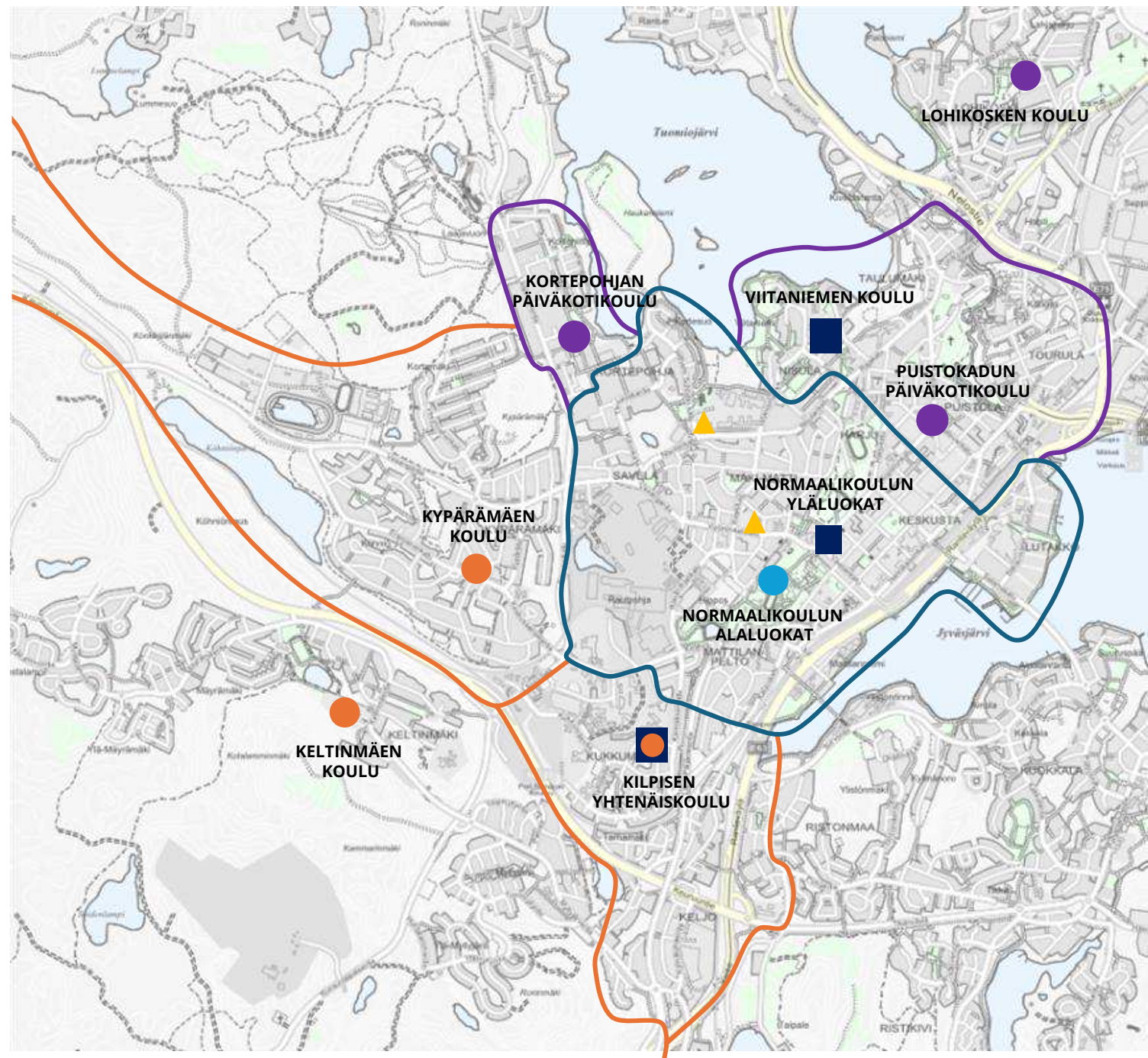
NYKYTILANTEEN KUVAUS JA MUUTOSTEKIJÄT

NYKYTILA: KESKUSTAN JA LÄNTISEN ALUEEN KOULUJEN OPPILAAKSIOTTO

Jyväskylän kaupungilla ei ole virallisia oppilaaksiottoalueita. Kartalla kuvatut alueet ovat likimääräisiä ja kuvaavat vuosien 2025 ja 2026 oppilaaksiottoa. Oppilaaksiotossa on vuosittaista vaihtelua, jotta kaupungin koulujen perusopetusryhmät voidaan muodostaa tarkoituksenmukaisuusperiaatteen mukaisesti ja Normaalikouluun osoittaa nykyisen sopimuksen mukainen oppilasmäärä.

Noin 12 % keskustan ja läntisen alueen oppilaista on Steinerkoulussa tai Kristillisessä koulussa, jotka eivät toimi lähikouluperiaatteella. Oppilaaksiotto tapahtuu hakuperusteisesti.

- alakoulut
- yläkoulupolku Kilpisen yhtenäiskouluun
 - yläkoulupolku Viitaniemeen
 - yläkoulupolku Normaalikouluun
 - yläkoulu
 - ▲ Muut kuin kaupungin koulut ja Normaalikoulu (Steinerkoulu ja Kristillinen koulu)



NYKYTILA: KESKUSTAN JA LÄNTISEN ALUEEN KOULUJEN OPPILAAKSIOTTO JA TILOJEN RIITTÄVYYS

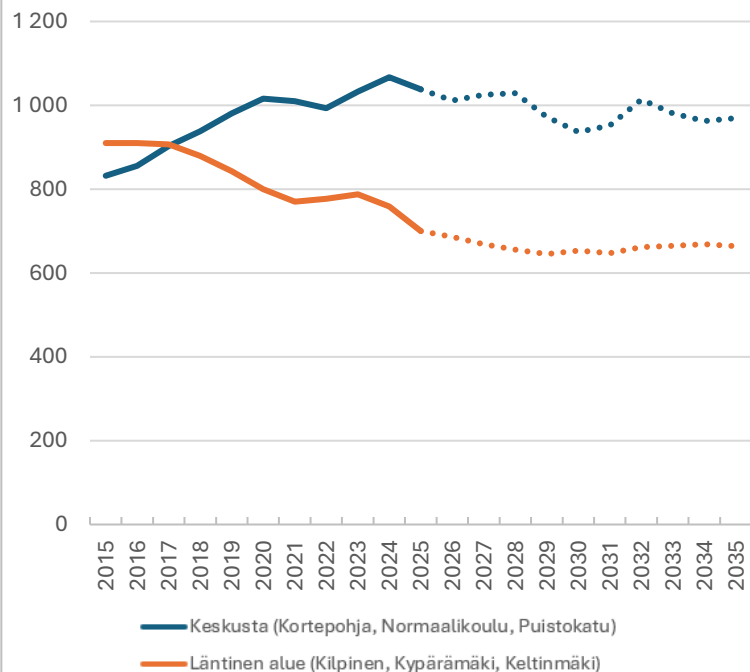
POR = perusopetusryhmä
YPL = yksilöllisen opetuksen erityisluokka
AUT = autismikirjon opetusryhmä
VALO = valmistavan opetuksen ryhmä Jyväskylään saapuville vieraskielisille oppilaille

	Tilat POR	POR määrä syksy 2025	Painotettu opetus	Erytisluokat	Oppilaaksiotto ja tilojen riittävyys suhteessa kapasiteettiin
Kortepohjan päiväkotikoulu 0-6 lk	18	13 + 6 (engl.)	engl.kielinen opetus	2 VALO	Kortepohjan lapsimäärä ja laajamittaisen kielirikasteisen englanninkielisen opetuksen suosio on kasvanut ennakoitua suuremmaksi. Koulussa on täyttä, kirjaston on tiloja otettu koulun käyttöön. Koulun toimintaa ei voida järjestää tarkoituksenmukaisesti, vaan se vaatii erityisjärjestelyjä mm. ruokailutilojen käytössä. Koulunsa aloittavia oppilaita on ohjattu Normaalikouluun hyvin läheltä Kortepohjan päiväkotikoulua.
Puistokadun päiväkotikoulu 0-6 lk	10	12			Koulussa tilanahtautta. Perusopetusryhmien määrää tulee vähentää, jotta tilat ovat riittävät. Lutakossa asuvia lapsia ohjattu Normaalikouluun.
Viitaniemen koulu 7-9 lk	22	18 + 3 (engl.)	engl.kielinen opetus, urheiluluokat	2 AUT, 2 VALO	Kortepohjan, Lohikosken ja Puistokadun kouluista koulupolku ohjautuu Viitaniemeen. Osa oppilaista hakeutuu Normaalikouluun.
Kypärämäen alakoulu 1-6 lk	15	12	musiikki-luokat	4 AUT	Oppilasmäärään nähden tiloissa väljyyttä.
Keltinmäen alakoulu 1-6 lk	20	13		1 YPR, 2 AUT, 1 VALO	Useita luokkatiloja erityisryhmien käytössä. Tilamuutoksia on tehty kesällä 2026 kunnossapitotöiden yhteydessä.
Kilpisen yhtenäiskoulu 1-9 lk	29	alak. 6 + yläk. 25	musiikki- ja urheiluluokat		Kypärämäen, Keltinmäen sekä Vesangan kouluista koulupolku ohjautuu Kilpiseen. Osa oppilaista hakeutuu Normaalikouluun.
Normaalikoulu 1-6 lk	18	18			Sopimuksen mukaisen oppilasmäärän (60 opp.) muodostamiseksi Normaalikoulun oppilaaksiottoa on jouduttu ulottamaan aiempaa laajemmalle alueelle Lutakkoon asti sekä hyvin lähelle Kortepohjan päiväkotikoulua. Tilanteeseen on osaltaan vaikuttanut Kortepohjan päiväkotikoulun tilanahtaus.
Normaalikoulu 7-9 lk	18	18			Normaalikoulun alakoulun lisäksi oppilaita ohjautuu Normaalikouluun hakuperusteisesti etenkin keskustan alueelta ja muualta Jyväskylästä.

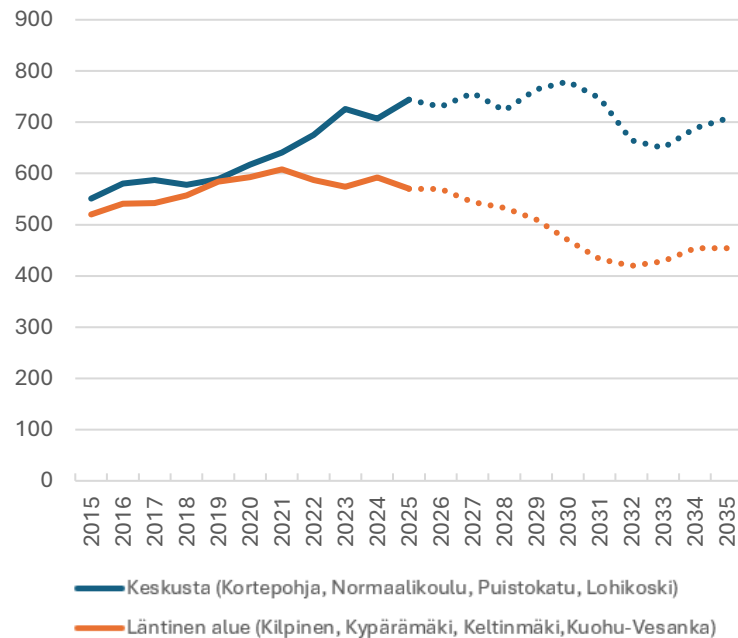
Keskustan uusi päiväkoti valmistuu vuonna 2027. Kiinteistössä on tiloja, jotka voidaan tarvittaessa ottaa joustavasti myös 0-2-luokkien käyttöön. Valmistumisvaiheessa tilat ovat varhaiskasvatuksen käytössä.

LAPSIMÄÄRIEN KEHITYS ON ERISUUNTAISTA KESKUSTASSA JA LÄNTISELLÄ ALUEELLA

7-12-vuotiaat

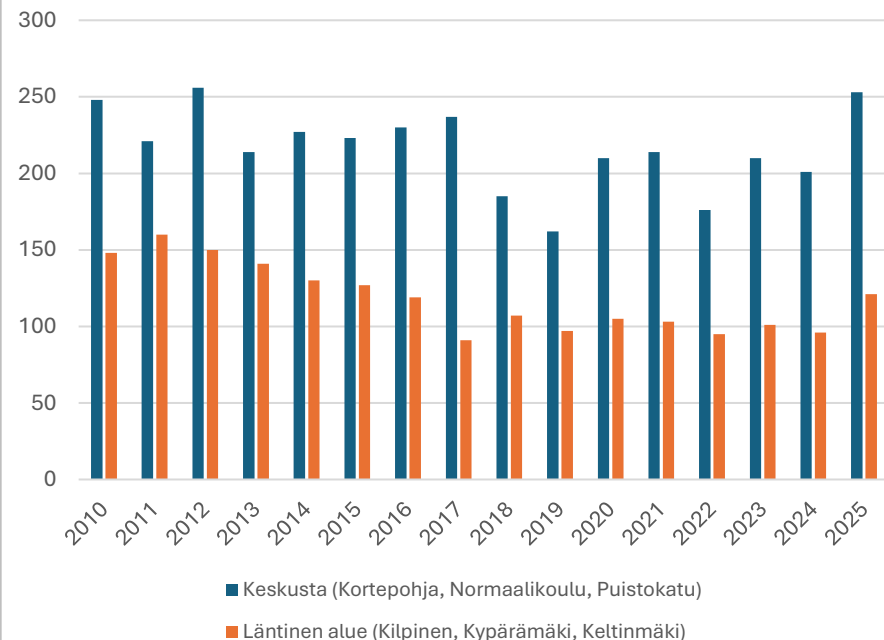


13-15-vuotiaat*



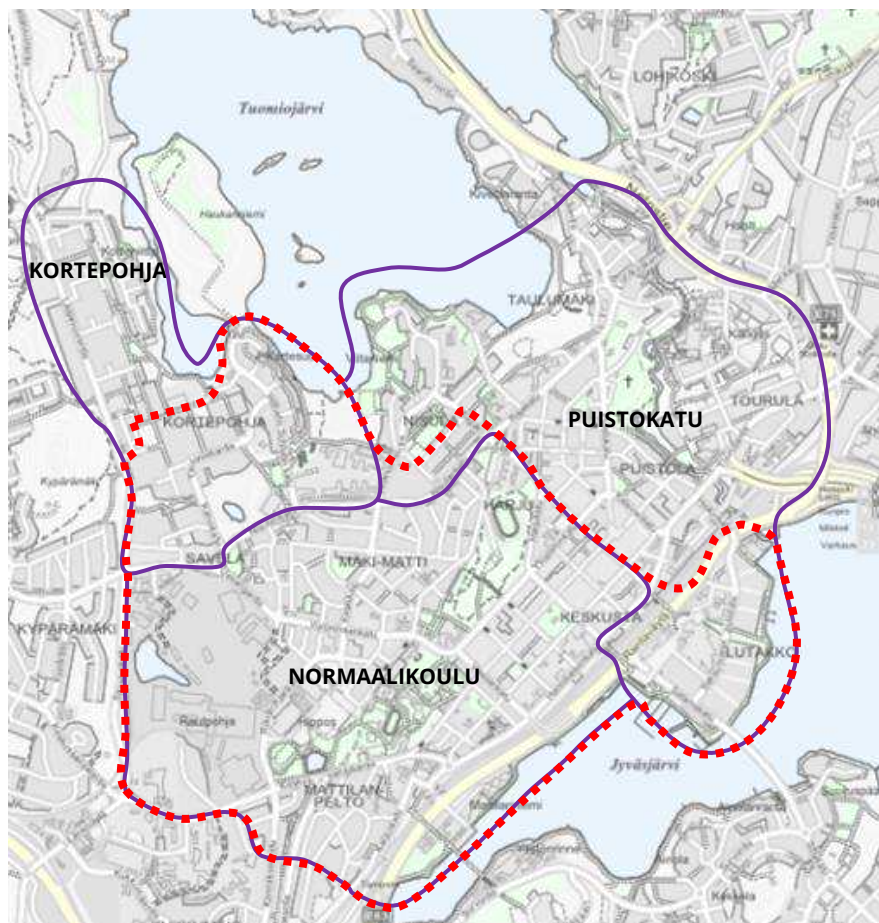
*yläkouluikäisten luvuissa mukana myös Lohikoski ja Kuuhu-Vesanka, joilta yläkoulupolku ohjautuu keskusta ja Kilpiselle

Lasten määrä syntymävuosittain: tilanne 1/2026



- **Keskustassa** alakouluikäisten määrä on ollut viime vuosiin saakka kasvava. Tuleville vuosille ei enää ennakoida kasvua, mutta koulunsa aloittavien määrässä on suurta vuosittaista vaihtelua. Yläkouluikäisten osalta ennakoidaan vielä lähivuosille kasvua, jonka jälkeen määrä kääntyy laskuun. Keskustalle on tyypillistä suuri syntyvyys ja poismuutto lasten ensimmäisten elinvuosien aikana. Ennen koulunaloittamista muuttojen määrä keskustaan kuitenkin kasvaa jälleen.
- **Läntisellä alueella** alakouluikäisten määrä on laskenut jo 2010-luvun lopulta lähtien. Määrän ennakoidaan vielä laskevan hieman. Yläkouluikäisten määrä on myös kääntynyt jo laskuun. Voimakkaimman laskun ennakoidaan ajoittuvan 2030-luvun alkupuolella.

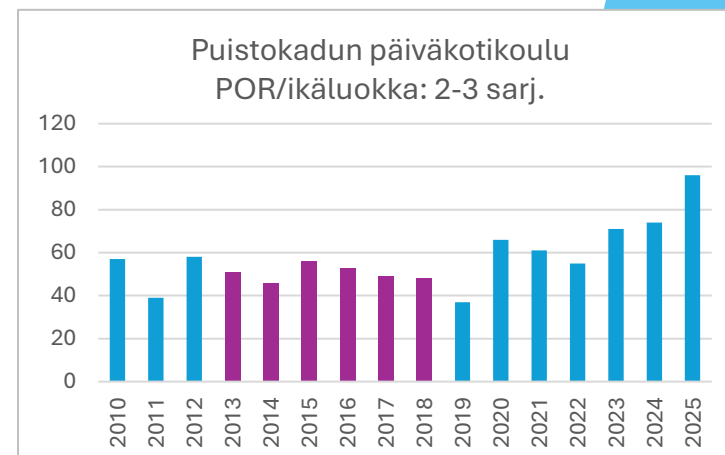
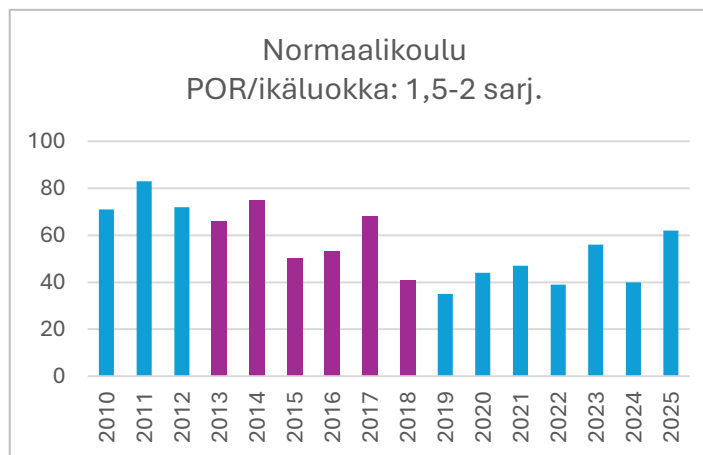
Kortepohjan tilanahtaus edellyttää ratkaisuja



Normaalikoulun oppilaaksiotto vuosina 2025 ja 2026

Poiminnassa käytetyt aluejaot (perustuvat
ennen vuosia 2025 ja 2026 käytettyyn
likimääräiseen oppilaaksiottoon)

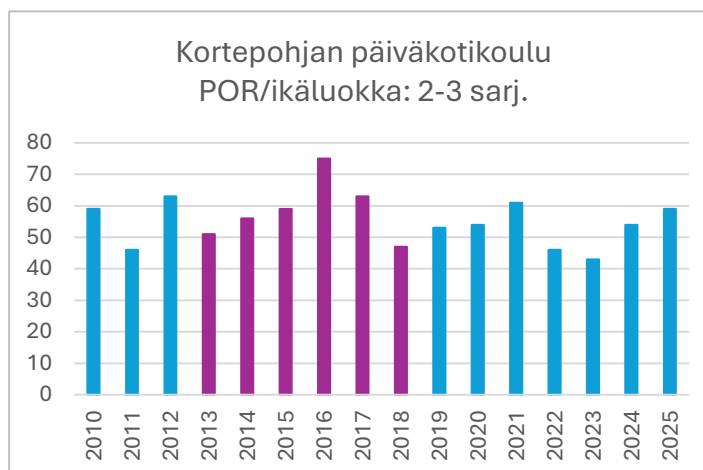
Arvio perusopetusryhmien määrästä ikäluokittain
Poiminta väestörekisteristä 1/2026
Luvut alueella asuvien lasten määriä syntymävuosittain



Normaalikoulu: Kartassa esitetyllä Normaalikoulun aiemmalla alueella ikäluokkien koko laskee merkittävästi. Sopimuksen mukainen oppilaaksiotto (60 opp.) edellyttää jatkossakin aiempaa laajempaa oppilaaksiottoaluetta.

Puistokadun päiväkotikoulu: Ikäluokkien koko alueella ylittää jatkossa joinain vuosina 2 POR. Tilojen riittävyys edellyttää Lutakossa asuvien lasten ohjausta myös jatkossa Normaalikouluun ja mahdollisesti myös Lohikoskelle.

Kortepohja: Ikäluokkien koko alueella ylittää jatkossakin joinain vuosina 2 POR. Tilanteen ratkaiseminen edellyttää joko joidenkin toimintojen siirtymistä pois Kortepohjan päiväkotikoulusta tai alueen lasten ohjausta muihin kouluihin.



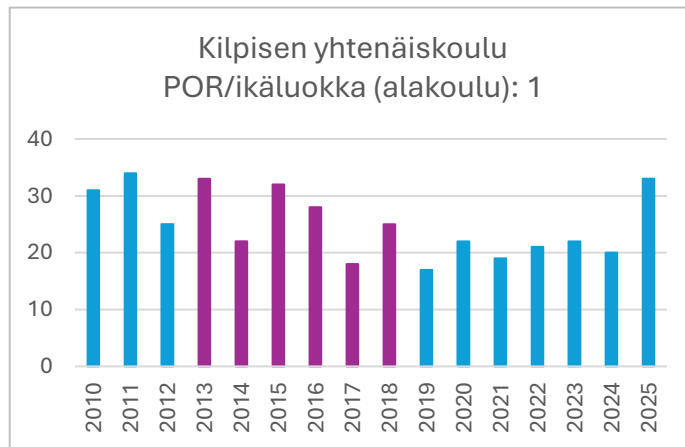
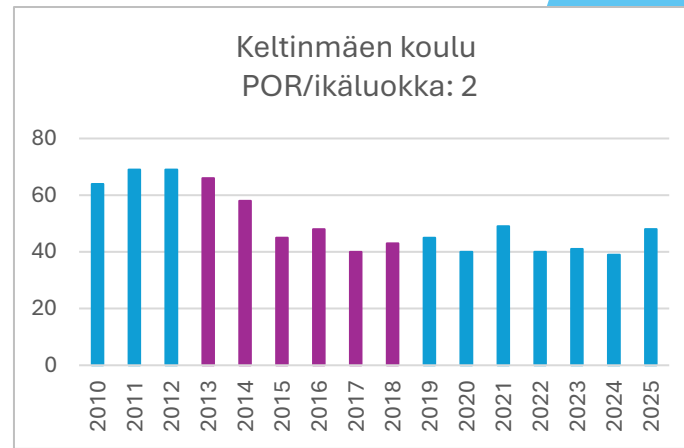
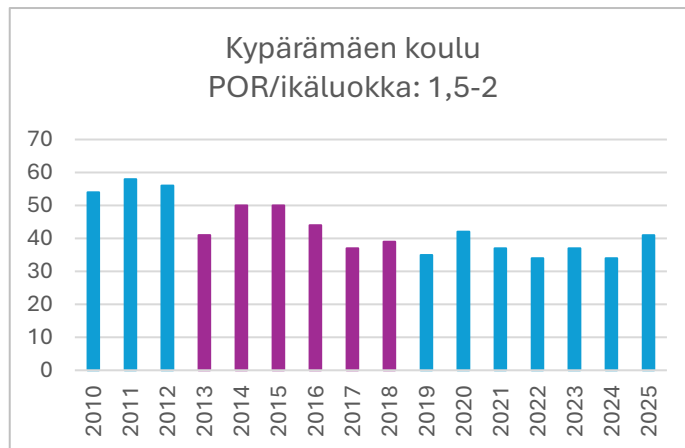
alakouluikäiset vuonna 2025

LÄNTISELLÄ ALUEELLA OPPILASMÄÄRÄT TULEVAT LASKEMAAN KAIKISSA KOULUISSA



 Poiminnassa käytetyt aluejaot (mukaillen likimääräistä oppilaaksiottoa)

Arvio perusopetusryhmien määrästä ikäluokittain
Poiminta väestökisteristä 1/2026
Luvut alueella asuvien lasten määriä syntymävuosittain



 alakouluikäiset vuonna 2025

Kypärämäen koulu: Ikäluokkien koko on laskenut ja jatkossa oppilaita on vuositason noin 1,5-2 perusopetusryhmän verran.

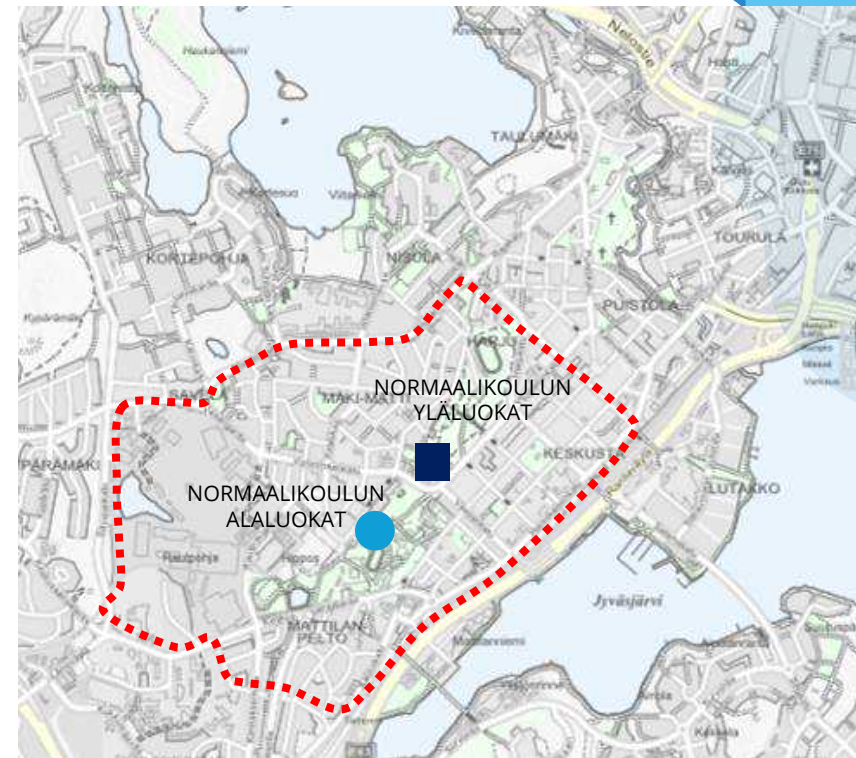
Keltinmäen koulu: Ikäluokkien koko on laskenut ja jatkossa oppilaita on vuositason noin 2 perusopetusryhmän verran.

Kilpisen yhtenäiskoulu: Ikäluokkien koko on laskenut ja jatkossa alueella on alakouluikäisiä lapsia noin yhden perusopetusryhmän verran.

Läntisen alueen alakoulujen laskeva oppilasmäärä ennakoit myös Kilpisen koulun yläluokkien oppilasmäärän merkittävää laskua lähivuosina.

NORMAALIKOULUN JA JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN KOULUJEN OPPILAAKSIOTTO ENNEN JA NYT

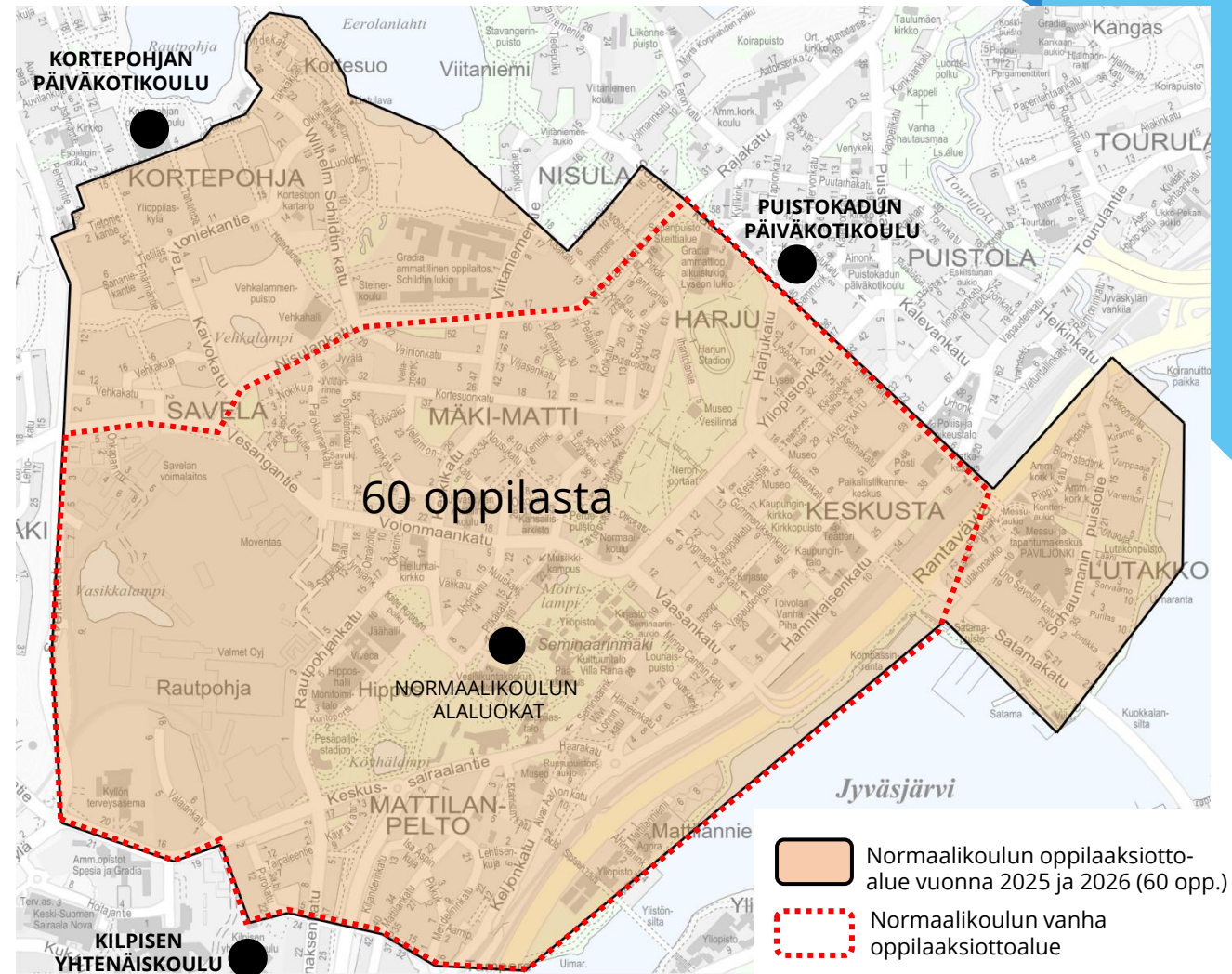
- Sivistyslautakunta hyväksyi 12.6.2024 oppilaaksioton perusteiden päivityksen, jotka koskevat mm. Normaalikoulun oppilaaksiottoa. **Normaalikoulu voidaan osoittaa lähikouluksi kunnallisten koulujen tapaan. Normaalikoulun oppilaaksiottoalueesta sovitaan vuosittain.**
- Lähikoulu osoitetaan oppilaalle *tarkoituksenmukaisuuden periaatetta* noudattaen eli vastaavalla tavalla kuin kaupungin muidenkin koulujen osalta toimitaan. Tarkoituksenmukaisuusperiaatteella tarkoitetaan sitä, että lähikoulun määrittelyssä otetaan huomioon koulupaikkojen ja perusopetusryhmien lukumäärä sekä koulutilojen riittävyys. Oppilaalle voidaan osoittaa kouluksi turvallisen ja lyhyen matkan päässä oleva muu kuin lähimpänä oppilaan asuinpaikkaa oleva koulu, jos koulujen välisiä oppilas- tai perusopetusryhmämääriä on tarvetta tasata.
- **Alakoululuokat:** Normaalikoulun ja Jyväskylän kaupungin välisessä sopimuksessa määritellään vuosittain oppilasmäärä Normaalikoulussa aloittavalle ikäluokalle (vuosi 2025: yht. 60 oppilasta 3 perusopetusryhmää). Normaalikoulun oppilasmäärää on lisäksi täydennetty 3. luokalta eteenpäin n. 4 oppilaalla/luokka hakumenettelyllä ja muuttoliike huomioiden.
- **Yläkoululuokat:** Kuudennelta seitsemännelle luokalle siirrytään oppilaaksiottosäännön mukaisesti, jolloin koulupolku alakoulusta yläkouluun pyritään säilyttämään ehjänä. Normaalikoulussa oppilasmäärä seitsemännellä luokalla on yhteensä noin 120 oppilasta, eli oppilasmäärää yläkoulussa täydennetään hakumenettelyllä keskustan alueelta ja muualta Jyväskylästä. Normaalikoulun yläkoululaisista noin puolet asuu kartassa esitetyllä vanhalla oppilaaksiottoalueella.
- Tämän selvityksen myötä täsmennetään, jatkuuko Normaalikoulun yläkouluun hakeutuminen nykymenettelyn mukaisena.



Normaalikoululle määritelty vanha oppilaaksiottoalue ennen oppilaaksioton perusteiden päivitystä. Mikäli alakoululle tarvittava oppilasmäärä (tähän saakka 3 POR) ei ole täyttynyt oppilaaksiottoalueelta, oppilasmäärää on täydennetty hakumenettelyllä koulumatkaetäisyyden perusteella.

NORMAALIKOULUN JA JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN KOULUJEN OPPILAAKSIOTTO: NYKYMALLIN HAASTEET KAUPUNGIN NÄKÖKULMASTA

- Normaalikoululle aiemmin määritellyllä oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määrän ennakoitaan laskevan. Sen sijaan oppilaaksiottoalueen ulkopuolella, mutta kävelymatkan päässä Normaalikoulusta, asuvien lasten määrän keskustassa ja Kortepohjassa arvioidaan pysyvän vähintään nykyisellä tasolla.
- Vuosien 2025 ja 2026 oppilaaksiotossa Normaalikoulun oppilaaksiottoa on sopimuksen mukaisen oppilasmäärän muodostamiseksi jouduttu ulottamaan aiempaa laajemmalle alueelle Lutakkoon sekä hyvin lähelle Kortepohjan päiväkotikoulua. Tilanteeseen on osaltaan vaikuttanut Kortepohjan päiväkotikoulun tilanahtaus.
- **Mikäli Normaalikoulun vuosittainen oppilaaksiotto kasvatetaan 80 oppilaaseen (4 POR), oppilaaksioton nykymalli ei ole kaupungin näkökulmasta kestävä pidemmällä aikavälillä.** Lasten määrän vuosittaisen vaihtelun ollessa suurta oppilaaksiotosta tulisi vaikeasti ennakoitavaa ja hallittavaa. Kaupungin koulujen oppilasmäärä vaihtelisi vuosittain suuresti, jolloin opetuksen kustannukset nousevat eikä kaupungilla ole keinoja tarkoituksellisuuseriaatteen käyttöön oppilaaksiotossa. Tämä johtaisi myös siihen, että Normaalikoulun tarvitsema oppilasmäärä katetaan nykyistään laajemmalta alueelta. Tällöin yhä useampi keskustan alueella asuva lapsi ei olisi enää maantieteellisessä lähikoulussaan.



TUEN OPPILAIKEN TILANNE: KAUPUNGIN JA NORMAALIKOULUN VÄLILLÄ LAADITTU SOPIMUS

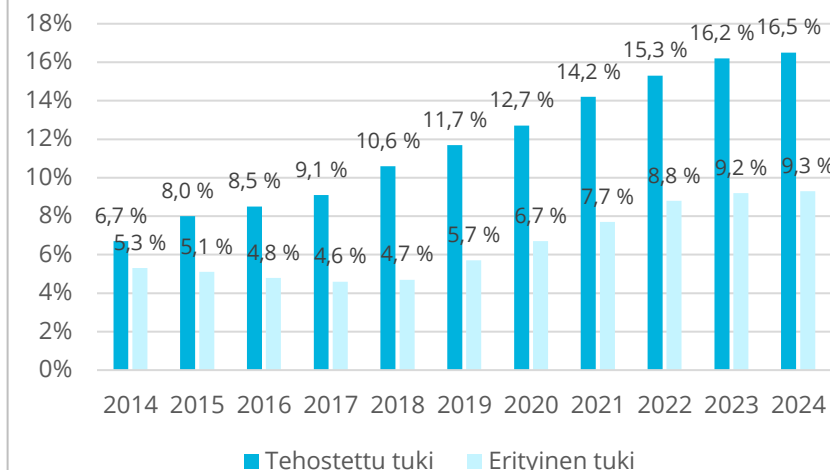
Tilanne ennen 1.8.2025

- Vuonna 2024 kaikista oppilaista neljännes sai joko erityistä tai tehostettua tukea.
- Erityisen tuen oppilaita ei ole ohjattu Normaalikouluun. Valtakunnallisten säädösten ja rahoituksen vuoksi yliopistojen harjoittelukouluilla ei ole velvollisuutta järjestää erityistä tukea (1.8.2025 alkaen oppilaskohtaisia tukitoimia). Harjoittelukoulu ei myöskään saa järjestää pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden opetusta eikä perusopetukseen valmistavaa opetusta.
- Normaalikoulun oppilaaksiottoalueella asuvien erityisen tuen oppilaiden lähikouluksi on osoitettu kaupungin koulu (Puistokadun, Kortepohjan, Kilpisen ja Kypärämäen koulut). Mekanismi eriyttää koulujen oppilaspohjaa ja vahvistaa koulujen välistä segregaatiota. Vuonna 2024 keskustan ja läntisen alueen kaupungin kouluissa erityisen tukea saaneiden oppilaiden osuus vaihteli 4–19 % välillä.

Tilanne 1.8.2025 lähtien

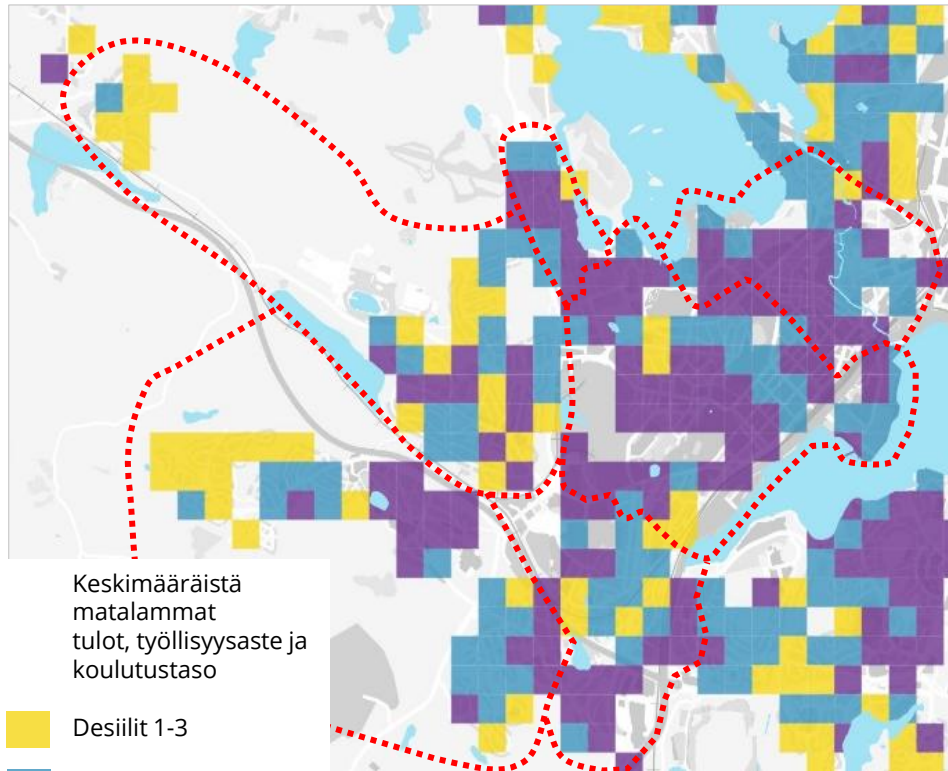
- Oppimisen tuen lakiuudistus astui voimaan 1.8.2025 (laki valmis, soveltamisohjeet tekeillä). Vanhan kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu, erityinen) sijaan jatkossa käytössä on ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppilaskohtaiset tukitoimet.
- Valtakunnallisten säädösten ja rahoituksen vuoksi yliopistojen harjoittelukouluilla ei ole velvollisuutta järjestää oppilaskohtaisia tukitoimia. Harjoittelukoulu ei myöskään saa järjestää pidennetyn (jatkossa varhennetun) oppivelvollisuuden oppilaiden opetusta eikä perusopetukseen valmistavaa opetusta.
- Normaalikoulun oppilaaksiottoalueella asuvien oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden lähikouluksi on osoitettu kaupungin koulu (Puistokadun, Kortepohjan, Kilpisen ja Kypärämäen koulut). Nykyisellään mekanismi eriyttää koulujen oppilaspohjaa ja vahvistaa koulujen välistä segregaatiota.

Tehostetun ja erityisen tuen
oppilaat koko oppilasmäärästä (%)
2014-2024



Oppilaskohtaisten tukitoimien järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta voidaan sopia kunnan ja harjoittelukoulun kesken. **Jyväskylän kaupunki ja Normaalikoulu ovat laatineet asiasta sopimuksen kesäkuussa 2026.**

SOSIOEKONOMINEN ANALYYSI KUVAA ASUINALUEIDEN VÄLISIÄ EROJA. KOULUISSA NÄHTÄVISSÄ MM. KIELELLISTÄ ERIYTYMISTÄ.



Lähdeaineisto: Tilastokeskus/YKR (2023)

- Koulusegregaatiolla tarkoitetaan ilmiötä, jossa koulujen välille muodostuu eroja oppilaiden sosioekonomisista taustoista johtuen. Tällaiset erot voivat vaikuttaa lasten tasavertaisiin oppimismahdollisuuksiin.
- Sosioekonomisessa analyysissä on tarkasteltu asuinalueiden sosioekonomisia piirteitä työttömien ja korkeakoulutettujen suhteellisten osuuksien sekä asukkaiden mediaanitulojen avulla. Tarkastelussa on käytetty 10-desiilijakoa (kartassa yhdistettynä kolmeen eri luokkaan), joka havainnollistaa alueiden välisiä eroja kaupungin sisällä. Menetelmä on suhteellinen tapa vertailla alueita. Alueet jaetaan aina kymmeneen yhtä suureen ryhmään, joten joku alue on aina alimmassa ja joku ylimmässä ryhmässä, vaikka todelliset erot alueiden välillä olisivat pieniä.
- On tärkeää huomioida, että **analyysi kuvaa alueiden väestön keskimääräisiä ominaisuuksia eikä kerro suoraan yksittäisten oppilaiden tai heidän perheidensä tilanteesta**. Tarkastelu antaa kuitenkin suuntaa alueiden erityispiirteistä, jotka on syytä huomioida kouluverkkoa suunniteltaessa.
- Eri koulujen oppilaaksioton pääalueiden välillä on havaittavissa vaihtelua. Useimmilla alueilla on sekä matalimpiin että korkeimpiin desiileihin kuuluvia ruutuja. Keskustassa ja Kortepohjassa on kuitenkin kokonaisuutena enemmän mataliin ja keskitasoon desiileihin kuuluvia alueita kuin esimerkiksi Kypärämäessä.
- Myös lastensuojelulaitosten sijainti vaikuttaa koulujen oppilaspohjaan. Erityisesti Kilpisen ja Keltinmäen alueille sijoittuu useita lastensuojeluyksiköitä ja näillä oppilailla on keskimääräistä enemmän tuen tarpeita.
- Kouluissa on nähtävissä myös kielellistä eriytymistä. Vuonna 2025 Jyväskylässä 7-15-vuotiaista 9,3 % oli vieraskielisiä. Keskustassa ja läntisellä alueella kaupungin kouluissa vieraskielisten osuus vaihtelee 9-38 %:n välillä, kun Normaalikoulussa osuus on noin 9 %.

TUTKITTAVAT VAIHTOEHDOT

REUNAEDOT, JOTKA RATKAISUN TULEE TÄYTTÄÄ, JOTTA VALITTU RATKAISU ON TOTEUTTAMISKELPOINEN

- **Palveluverkon rakentaminen lasten etu edellä. Yhtenäinen opinpolku** rakentuu yhteisistä arvoista ja toimijoiden yhteisen työn rakenteista, jotka luovat turvallisen, johdonmukaisen ja myönteisen ympäristön oppimisen eri vaiheisiin. Yhtenäinen opinpolku tarkoittaa lapselle ja nuorelle eheää kasvu- ja oppimiskokemusta, jossa heidän omat vahvuutensa ja toimijuutensa voivat kehittyä.
 - Yhtenäisen koulupolun jatkumon varmistaminen esiopetuksesta alakoulun kautta yläkouluun sekä sujuvat siirtymiset nivelvaiheissa
 - Tuen järjestelyt osana eheää polkua
- **Opetuksen järjestämisen näkökulma:** tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas opetuksen järjestäminen (mm. ryhmäkoot ja virkasuunnittelu)
- **Koulusegregaation hillintä ja ennaltaehkäiseminen:** Normaalikoulun vahvistaminen lähikouluna ja tuen oppilaiden sijoittumisen ratkaiseminen osana kokonaisuutta.
- **Normaalikoulun toimintaedellytykset:** Riittävän oppilasmäärän ja opetusharjoittelun varmistaminen
- **Päiväkotij- ja koulukiinteistöjen tilojen optimaalinen käyttö.** Yksittäisten kiinteistöjen tilanahtauden tai liiallisen väljyyden ratkaiseminen lyhyellä ja keskipitkällä aikajänteellä.
- **Muutosten suunnitelmallinen ja hallittu aikataulutus. Investointien ajoitus:**
 - Normaalikoulun tilojen riittävyys ja mahdollisen uudishankkeen aikataulun yhteensovittaminen muutoksiin.
 - Kaupungin kouluverkon muutostöiden ajoitus investointiohjelmaan

LAPSIMÄÄRÄN VÄHENTYMINEN

Tilanäkökulma

- Lapsimäärien väheneminen vaikuttaa palveluverkkosuunnitteluun ennen kaikkea tilojen, sijainnin ja saavutettavuuden näkökulmista. Vaikutukset korostuvat eri tavoin eri alueilla: jo keskustan ja läntisen Jyväskylän välillä kehitys eriytyy.
- Vuoden 2021 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman yhteydessä tehtiin Esiopetus kouluille –selvitys. Palveluverkkojen yhdistäminen mahdollistaa tilakapasiteetin optimaalisen hyödyntämisen nivelvaiheiden joustojen avulla.
- **Alakouluilta vapautuvia tiloja voidaan hyödyntää alueen muiden lähipalvelujen tarpeisiin.** Tilat soveltuvat hyvin varhaiskasvatukseen, vaativan erityisen tuen ryhmille sekä kansalaisopiston toimintaan. Tämä tukee eri-ikäisten kuntalaisten arkea ja vahvistaa alueellista palvelukokonaisuutta.
- **Kortepohjan ja Puistokadun päiväkotikouluissa** on nykyisin tilanahtautta. Lasten määrän arvioidaan näiden koulujen alueella pysyvän jatkossa vähintään nykyisellään, ja **tilahaasteisiin tulee joka tapauksessa löytää ratkaisu Normaalikoulun oppilasmäärän kasvattamistavoitteista huolimatta.**
- **Keltinmäen ja Kypärämäen kouluissa** oppilasmäärä on laskenut ja näissä kouluissa on tilojen osalta **väljyyttä.**
 - Tilankäytön kannalta olisi tarkoituksenmukaista muuttaa **Kypärämäen koulu päiväkotikouluksi**, jossa toimivat varhaiskasvatus ja 1.–4.-luokat. Näin voitaisiin luopua alueen vuokrapäiväkodista ja varmistaa, että koulun erityisryhmät mahtuvat sinne myös jatkossa. Vuokratiloista luopuminen tukee kaupungin tavoitteita tilatehokkuuden parantamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi.
 - **Keltinmäessä esiopetusikäiset mahtuvat jatkossa koulun tiloihin.** Mikäli Keltinmäkeen syntyy ylimääräistä varhaiskasvatuksen tilakapasiteettia, mahdollistaa tämä Myllytuvan päiväkodin vuokratiloista luopumisen. Keltinmäen kouluun voidaan sijoittaa myös vaativan erityisen tuen oppilaita Kuokkalan yhtenäiskoulusta.
- Lapsimäärän vähentyessä tilojen muuntojoustavuuden tarve korostuu. Kilpisen, Keltinmäen ja Kypärämäen koulujen tulevilla peruskorjauksissa ja kunnossapitotöissä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys eri käyttäjäryhmille sekä mahdollisuus skaalata käyttöä tarpeen mukaan.

LAPSIMÄÄRÄN VÄHENTYMINEN

Opetuksen järjestämisen näkökulma

- Oppilasmäärien vähentyessä koulutilojen käyttöä on tarpeen tarkastella kokonaisuutena, jotta opetuksen järjestäminen säilyy pedagogisesti ja toiminnallisesti kestäväenä. Riittävän suuri oppilasmäärä on tärkeä opetuksen laadun, ryhmäkokojen, ryhmämuodostuksen ja koulun toimivuuden kannalta.
- Läntisellä alueella tähän voidaan vastata ratkaisulla, joka tukee oppilaiden selkeää ja yhtenäistä koulupolkua:
 - Vuosiluokkien 1–4 opetus järjestetään lähipalveluina (Kypärämäen ja Keltinmäen koulut)
 - Vuosiluokat 5–9 toimivat yhtenäisessä oppimisympäristössä (Kilpisen yhtenäiskoulu)
 - Samanlaisia ratkaisuja (1–4-luokkien alakoulu + 5–9-luokkien yhtenäiskoulu) on toteutettu myös Vaajakoskella sekä Keljonkangas-Säynätsalo -alueella.
- Pienissä kouluissa oppilasmäärän vähäisyydestä johtuen monissa oppiaineissa (erityisesti taito- ja taideaineet) ei synny aineopettajille riittävästi opetustunteja. Tämän seurauksena opettajien työ jakautuu useisiin yksiköihin. Keltinmäen ja Kypärämäen kouluissa ikäluokat ovat jatkossa niin pieniä, että opetuksen järjestäminen taloudellisesti on haastavaa. Kun oppilaat siirtyvät yhteisiin ryhmiin 5. luokalta alkaen ratkaisu vähentää yhdysluokkien tarvetta ja mahdollistaa tukea tarvitsevien oppilaiden kokoamisen toimiviin ryhmiin.
- Yhtenäiskoulumallissa aineopettajien osaamista voidaan hyödyntää myös vanhempien alakoululaisten opetuksessa. Lisäksi koulun arkeen saadaan riittävästi pysyviä opettajia, mikä on tärkeää oppilaiden turvallisuuden, koulun toimivuuden (mm. luokanvalvonta, välituntivalvonnat) ja yhteisöllisyyden kannalta. Pysyvä henkilöstö mahdollistaa myös koulun arjen ja kehittämistyön pitkäjänteisen toteuttamisen.

PAINOTETUN OPETUKSEN SIJOITTUMINEN OSANA KAUPUNKITASON KOKONAISRATKAISUA

- Keskusta ja läntinen alue muodostavat merkittävä painotetun opetuksen keskittymän.
 - Alueella tarjotaan nykyisin laajamittaista kielirikasteista englanninkielistä opetusta (Kortepohja 1-6 lk, Viitaniemi 7-9 lk) sekä musiikkiluokat (Kypärämäki 3-6 lk, Kilpinen 7-9 lk). Painotetun opetuksen kokonaisuutta tarkastellaan osana pitkän aikavälin koulutusratkaisuja, jotta opetuksen laatu, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus voidaan turvata myös tulevaisuudessa.
- Kaupunkistrategian mukaisen kieli- ja kansainvälisyyspolun kehittäminen edellyttää kokonaisratkaisua
 - Jyväskylän kaupunkistrategia sekä kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen toimenpideohjelma 2025-2029 korostavat monipuolisten kielipolkujen ja kansainvälisyyden vahvistamista osana kaupungin perusopetusta.
 - Kielirikasteinen opetus, mahdollinen kansainvälisen koulun kehittäminen sekä niiden sijoittuminen eivät ole yksittäisiä ratkaisuja, vaan kytkeytyvät koko kouluverkon rakenteisiin, tilankäyttöön ja oppilasvirtoihin erityisesti läntisellä ja keskustan alueella.
- Tavoitteena on tasapainoinen ja kestävä kaupunkitason ratkaisu. Painotetun opetuksen ratkaisuja arvioidaan suhteessa kaupungin kouluverkon kehittämiseen kokonaisuutena. **Lähtökohtana on, että ratkaisut tukevat strategisia tavoitteita ja eheää koulupolkua.**

VAIHTOEHDOT RIITTÄVÄN OPETUSHARJOITTELUN VARMISTAMISEKSI (4 POR) HUOMIOIDEN KESKUSTAN JA LÄNTISEN ALUEEN KOULUVERKKORATKAISUT

Kouluverkon kehittämistarpeesta lähtevä, alueellista lapsimääräkehitystä, tilankäyttöä ja opetuksen tarkoituksenmukaista järjestämistä tukeva kokonaisratkaisu:

Muutokset Läntisen Jyväskylän kouluverkkoon:

- Kilpisen koulusta 5-9 lk koulu
- Keltinmäen koulusta 1-4 lk koulu
- Kypärämäestä 1-4 lk päiväkotikoulu ja vuokrapäiväkodista luopuminen.
- Kilpisen alakoulun nykyisen alueen oppilaat Normaalikouluun (1 perusopetusryhmä)

→ Normaalikouluun muodostuu yht. 3 perusopetusryhmää

Lisäksi 1 perusopetusryhmä

VAIHTOEHTO 1

Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus Kortepohjasta Normaalikouluun

Musiikkiluokat aloittavat Kilpisessä 5. luokalta.

VAIHTOEHTO 2

Musiikkiluokkien sijoittuminen Normaalikouluun

Vaatii lisäksi englanninkielisen opetuksen siirtämisen pois Kortepohjasta → Kilpiselle

Minimivaihtoehdot vastaamaan välttämättömiin muutostarpeisiin:
Kortepohjan tilanahtauden helpottaminen ja Normaalikoulun riittävien opetusharjoittelumahdollisuuksien varmistaminen.

VAIHTOEHTO 3

Puistokadun koulu Normaalikoulun käyttöön

Vaatii lisäksi englanninkielisen opetuksen siirtämisen pois Kortepohjasta viimeistään 5. luokalta alkaen Kilpiseen tai Normaalikouluun

VAIHTOEHTO 4

Opetusharjoittelun järjestäminen Normaalikoulun lisäksi kaupungin kouluissa (hajautettu useampaan kouluun)

Vaatii lisäksi englanninkielisen opetuksen siirtämisen pois Kortepohjasta viimeistään 5. luokalta alkaen Kilpiseen tai Normaalikouluun

VAIHTOEHTO 5

Opetusharjoittelun järjestäminen Normaalikoulun lisäksi kaupungin koulussa (keskitetty 1-3 kouluun)

Vaatii lisäksi englanninkielisen opetuksen siirtämisen pois Kortepohjasta viimeistään 5. luokalta alkaen Kilpiseen tai Normaalikouluun

1) Läntisen Jyväskylän kouluverkon säilyminen nykyisellään (sis. Kypärämäen vuokrapäiväkot)
2) Työryhmä suosittelee kuitenkin läntiseen kouluverkkoon seuraavia muutoksia:
Kilpisen koulu 5-9 lk, Keltinmäen koulu 1-4 lk, Kypärämäen 1-4 lk päiväkotikoulu

VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI JA LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) on päätöksenteon valmisteluvaiheessa tehtävä arvio eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksista. Arvioinnissa voidaan tarkastella esimerkiksi vaikutuksia ihmisiin, kunnan talouteen ja elinvoimaan, ympäristöön sekä palvelujen saavutettavuuteen. Osa-alueet voivat painottua päätettävän asian mukaan. Vaikutusten ennakkoarviointi tukee lainsäädännön edellyttämää riittävää ja asianmukaista valmistelua, kuten hallintolain 31 §:ssä on määritelty.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on osa EVA-prosessia silloin, kun päätöksellä on vaikutuksia lapsiin tai nuoriin. Arvioinnissa tarkastellaan päätösten vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen näkökulmasta. Arviointiin kuuluu lasten, nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuuden varmistaminen.

Selvityksessä tunnistetuille vaihtoehdoille on laadittu vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA).

Arvioinnissa tarkastelu painottuu lapsi-, henkilöstö- ja talousvaikutuksiin.

Arviointien tulokset on koottu selvityksen liiteraporttiin.

Vuorovaikutus vaikutusten arvioinnin tueksi



Lapset ja nuoret

- 3.-9.10.2025, 5 oppilaskunnan hallituksen tapaamista



Huoltajat ja asukkaat

- Asukas- ja huoltajatilaisuus 2.10.2025, jonka jälkeen sähköinen kysely N=189 (Kortepohjan, Kilpisen, Kypärämäen, Keltinmäen, Viitaniemen koulut)
- Asukas- ja huoltajatilaisuudet 4.-5.2.2026, jonka jälkeen mahdollisuus jättää kannanotto kirjaamoon:
 - Kirjaamoon ja valmistelijalle jätetyt kannanotot 8 kpl
 - Kirjaamoon jätetyt kuntalaisaloitteet 2 kpl



Henkilöstö

- Henkilöstötilaisuudet, joiden jälkeen sähköinen kysely
- 2.-17.9.2025, N=66 (Kortepohjan, Kilpisen, Kypärämäen, Keltinmäen, Viitaniemen koulut ja Normaalikoulu)
 - 9.11.-3.12.2025, N=7 (toisen vaiheen täydentävä tiedonkeruu: Puistokadun päiväkotikoulun perusopetuksen henkilöstö)

1	VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI	3
2	ARVIOITAVAT VAIHTOEHDOT	4
3	ARVIOINNIN PROSESSIN KUVAUS	5
4	VUOROVAIKUTUS VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TUEKSI	6
5	LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI	7
5.1	Palveluverkkoratkaisuissa on ensisijaisesti arvioitava lapsen etu	
5.2	Arvioinnin tietopohja ja taulukoiden lukutapa	
5.3	Tarkasteltuja näkökulmia	
5.4	Syrjimättömyys, 2 artikla	
5.5	Arviointi: Syrjimättömyys (2 artikla)	
5.6	Lapsen edun ensisijaisuus, 3.1 artikla	
5.7	Arviointi: Lapsen edun ensisijaisuus (3.1 artikla)	
5.8	Oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen, 6 artikla	
5.9	Arviointi: Oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla)	
5.10	Lapsen oikeus tulla kuulluksi, 12 artikla	
5.11	Arviointi: Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla)	
5.12	Arvioinnin ajantasaisuus, seuranta ja jälkiarviointi	
5.13	Koulumatkojen tarkastelu: Koulumatkojen pituus ja turvallisuus	
6	HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET	35
6.1	Henkilöstön kuulemisista nousseita ajatuksia	
6.2	Henkilöstövaikutusten arviointi	
6.3	Henkilöstövaikutusten arviointi kaupunkitasoisen virkasuunnittelun näkökulmasta	
6.4	Arviointi: Muutokset vuosiluokkarakenteeseen	
6.5	Arviointi: Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus Normaalikouluun	
6.6	Arviointi: Musiikkiluokkien sijoittuminen Normaalikouluun	
6.7	Arviointi: Puistokadun päiväkotikoulu Normaalikoulun käyttöön	
6.8	Arviointi: Opetusharjoittelu	
7	TALOUSVAIKUTUKSET	44
7.1	Normaalikoulun oppilasmäärän kasvattamisen vaikutukset talouteen	
7.2	Talous ja henkilöstö lukuina	
7.3	Kuulemisissa ja valmistelussa esiin nousseita elinvoimanäkökulmia	
8	VALMISTELUTYÖRYHMÄN VAIHTOEHTOTARKASTELU JA JATKOVALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT	48
8.1	Pohdintojen lähtökohdat ja valmistelutyöryhmän kokoonpano	
8.2	Vaihtoehto 1: Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus Normaalikouluun	
8.3	Vaihtoehto 2: Musiikkiluokkien sijoittuminen Normaalikouluun.	
8.4	Vaihtoehto 3: Puistokadun koulu Normaalikoulun käyttöön	
8.5	Vaihtoehto 4: Opetusharjoittelun järjestäminen Normaalikoulun lisäksi kaupungin kouluissa (hajautettu useampaan kouluun)	
8.6	Vaihtoehto 5: Opetusharjoittelun järjestäminen Normaalikoulun lisäksi kaupungin koulussa (keskitetty 1-3 kouluun)	
9	KOOSTEET KUULEMISISTA	55
9.1	Kooste oppilaiden näkemyksistä: Lapsivaikutukset ja lasten ideat kouluverkkoselvityksessä	
9.2	Kooste huoltajien näkemyksistä: Lapsivaikutukset ja painotetun opetuksen siirtämisen vaikutukset	
9.3	Kooste huoltajien näkemyksistä: Kokemukset kouluverkosta ja muuta mitä vastaajat ovat halunneet tuoda esille valmistelijoille	
9.4	Kooste henkilöstön näkemyksistä: Henkilöstövaikutukset	
9.5	Kooste henkilöstön näkemyksistä: Lapsivaikutukset ja elinvoiman vaikutukset sekä muut ajatukset	
9.6	Yhteenveto asukastilaisuuksissa (4.-5.2.2026) sekä tilaisuuksien jälkeen annetuista palautteista	

7.2 Talous ja henkilöstö lukuina

	Ve1	Ve2	Ve3	Ve4	Ve5
Oppilasmäärän lisäys Normaalikoululle: kustannus kaupungille	+1 080 000	+595 000	+1 080 000	0* - +425 000**	0* - +425 000**
Säästöt virkarakenteessa	-360 000 – -540 000 (6-9 htv)	0 – -60 000 (0-1 htv)	-720 000 – -840 000 (12-14 htv)	0*- -120 000** (0-2htv)	0*- -120 000** (0-2htv)
Tuen oppilaat	+130 000	+130 000	+130 000	+130 000	+130 000
Kuljetuskustannukset	+3 500 – +7 000	+3 500 – +7 000	-	-	
Tilat			-635 000 (Puistokadun koulun sisäinen vuokra)		
Yhteensä	+673 500 – +857 000	+668 500 – +732 000	-265 000 – -145 000	+130 000 – +435 000	+130 000 - +435 000
Palveluverkkoratkaisu: Kypärämäen päiväkodin vuokra	-260 000	-260 000	-260 000***	-260 000***	-260 000***
Palveluverkkoratkaisu: Säästöt virkarakenteessa				-60 000 – -180 000 (1-3 htv)***	-60 000 – -180 000 (1-3 htv)***
Yliopiston/Normaali- koulun kustannus	+100 000/ vuosi. Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +1 800 000 kuuden ensimmäisen vuoden aikana.	+0 / vuosi. Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +1 000 000 kolmen ensimmäisen vuoden aikana.	+300 000/ vuosi. Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +1 800 000 kuuden ensimmäisen vuoden aikana.	+200 000/ vuosi. **Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +600 000 kahden ensimmäisen vuoden aikana.	+200 000/ vuosi. **Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +600 000 kahden ensimmäisen vuoden aikana.

* Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus siirtyy Kilpiseen 5. luokalta lähtien

** Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus siirtyy Normaalikouluun 5. luokalta lähtien

*** Mikäli Kypärämäen ja Keltinmäen koulujen 5-6 luokat siirtyvät Kilpisen kouluun

Yhteenveto ja työryhmän suositus: TARVITAAN KOKONAISRATKAISU

Tavoitteena rakentaa keskustan alueelle pitkäjänteinen ja ennakoitava palveluverkko, jossa oppilasryhmät ovat pedagogisesti tarkoituksen mukaisia ja koulutilat ovat tehokkaassa käytössä.

Kortepohjan koulun oppilasmäärä pitää saada vastaamaan tilakapasiteettia. Pelkkä laajamittaisen kielirikasteisen englanninkielisen opetuksen siirtäminen Kortepohjan koulusta Normaalikouluun ei kuitenkaan yksin riitä varmistamaan toimivaa ja ennakoitavaa kokonaisuutta. Oppilasmääräennusteen perusteella sekä Kilpisen alakouluun että Normaalikouluun ei muodostu riittävästi perusopetusryhmiä nykyjärjestelyllä (Kilpinen 1 POR ja Normaalikoulu 3 POR +1 tarvittava lisäryhmä).

Kokonaisuuden toimivuuden kannalta on tärkeää, että myös Kilpisen nykyisen alakoulun oppilaat siirtyvät Normaalikouluun. Tällöin oppilas pohja keskustan kouluissa muodostuu riittävän vahvaksi ja luokkakokojen kehitys on paremmin ennakoitavissa. Keskustan ja läntisen alueen kouluverkkoa ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa siten, että yksittäisiin kouluihin muodostuu hyvin pieniä luokkia ja oppilasmäärien vaihteluun joudutaan jatkuvasti reagoimaan. Muutoin alueen kouluihin syntyisi osin samoja haasteita, joita joudutaan ratkaisemaan pienissä haja-asutusalueiden kouluissa.

Erityisluokkien tarpeet, koulujen kapasiteetti ja tilojen soveltuvuus on huomioitu osana kokonaisuuden suunnittelua. Jatkosuunnittelussa tarkennetaan erityisluokkien sijoittumista ja opetuksen järjestämistä oppilaiden tarpeet ja toimivat koulupolut huomioiden.

Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanteen säilyttäminen ei ole mahdollista. Selvityksen lähtökohtana on turvata opetuksen laatu ja kohdentaa toimenpiteet ensisijaisesti tiloihin.

Ratkaisu mahdollistaa Kilpinen (5.–9. lk) – Keltinmäki (1.–4. lk) – Kypärämäki (1.–4. lk ja päiväkotikoti) -kokonaisuuden rakentamisen.

Tämä vahvistaa koulujen toiminnallista selkeyttä ja mahdollistaa oppilasmäärien kehittymisen huomioimisen koko läntisen alueen tasolla.

Ilman tätä kokonaisratkaisua oppilasmäärien vähentyessä yhdysluokkien tarve alueella kasvaisi, ja tukea tarvitsevien oppilaiden ryhmien tarkoituksenmukainen muodostaminen vaikeutuisi. Kilpisen yläkoulun oppilasmäärä ilman 5.–6. vuosiluokkien oppilaita jäisi puolestaan tasolle, jolla aineenopetuksen tuntimäärät eivät riittäisi nykyisen henkilöstörakenteen ylläpitämiseen. Tämä johtaisi henkilöstön vähentymiseen ja heikentäisi samalla koulun toimintaedellytyksiä, turvallisuutta ja arjen sujuvuutta.

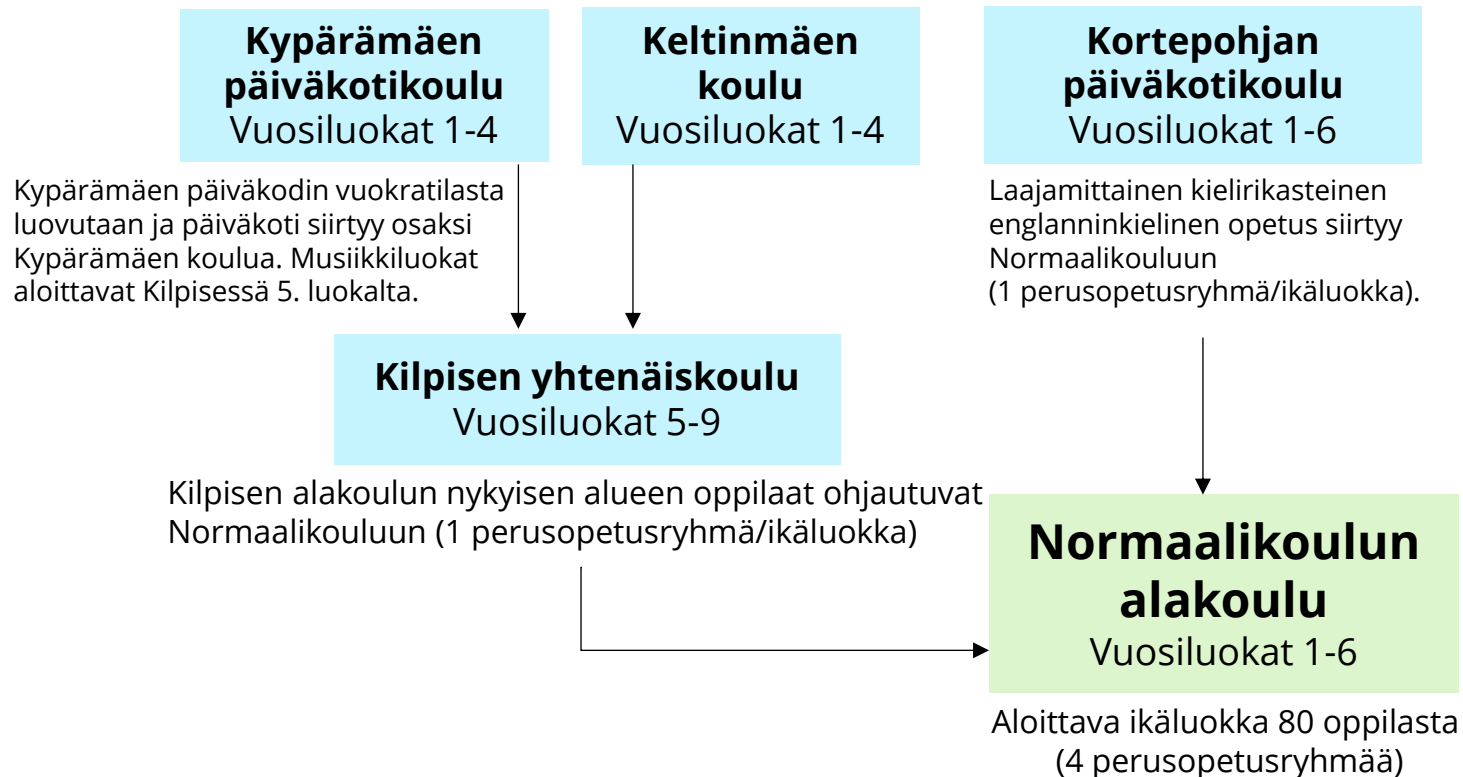
Tavoitetila on mahdollista saavuttaa vuonna 2033, jos muutokset toteutetaan vaiheittain syksystä 2028 alkaen siten, että uudistus etenee vuosiluokka kerrallaan 1, 5, ja 7 vuosiluokilta alkaen.

Muutokset edellyttävät myös investointeja, jotka on mahdollista toteuttaa lähempänä vuotta 2030 (Kypärämäen päiväkotikoulun muutostyöt).

PÄÄTÖSESITYS: MUUTOKSET KOULUVERKKOON JA VUOSILUOKKARAKENTEeseen

Jyväskylän kaupungin ja Jyväskylän yliopiston elokuussa 2026 käymien neuvottelujen perusteella vaihtoehto 1, jossa **laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus siirtyy Kortepohjasta Normaalikouluun ja Kilpisen koulu muuttuu 5-9 luokkien yhtenäiskouluksi**, toteuttaa kokonaisuutena parhaiten osapuolten yhteisiä tavoitteita. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia lisätä opetusharjoittelua kaupungin kouluissa.

Muutokset kouluverkkoon ja vuosiluokkarakenne



Keskeiset perustelut:

- Keltinmäessä ja Kypärämäessä säilyy pienten lasten lähikoulu
- Kilpisen koulussa säilyy riittävä oppilaspohja vuosiluokille 5-9, mikä tukee opetuksen laadukasta ja tarkoituksenmukaista järjestämisen
- Oppimisen tuki on paremmin järjestettävissä kaikilla vuosiluokilla
- Kouluverkko sopeutuu väestökehitykseen. Tilojen käyttö tehostuu ja opetuksen järjestämisestä saadaan säästöjä (vähemmän perusopetusryhmiä).
- Laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus sijoittuu keskeiselle sijainnille kaupungissa
- Kokonaisuus vahvistaa ja monipuolistaa yliopiston opetusharjoittelua

Vaihtoehtoon liittyy lapsiin, perheisiin ja henkilöstöön kohdistuvia haittoja ja epävarmuuksia, erityisesti koulumatkojen pidentymisen, koulusiirtymien, henkilöstömuutosten ja kouluyhteisöjen jatkuvuuden osalta. Päätösesityksessä vaihtoehdon hyötyjä ja haittoja on punnittu kokonaisuutena suhteessa muihin arvioituihin vaihtoehtoihin.

VAIHTOEHTO 1: TARKENNETTU KUSTANNUS

- Yliopiston ja kaupungin välisessä neuvotteluissa esiin nousseen tarpeen mukaisesti vaihtoehtoa 1 on tarkennettu kaupungin näkökulmasta taloudellisesti toteuttamiskelpoisemmaksi. Ehdotetussa muutoksessa Normaalikoulun yläkoulu palaisi aiemmin käytössä olleeseen mitoitukseen, jossa koulu on pääsääntöisesti viisisarjainen ja joka kolmas vuosi kuusisarjainen. Tämä muutos vastaisi yläkouluikäisten määrän vähentymiseen keskusta-alueella.
 - Tällöin oppilasmäärän lisäys tuo kaupungille aiemmin esiteltyä Vaihtoehto 1:stä 500 000 € vuodessa pienemmät kulut oppilasmäärän lisäyksestä.
 - Virkarakenteessa arvioidaan saavutettavan päivitetystä vaihtoehdossa noin 1-2 htv pienemmät säästöt kuin alunperin vaihtoehto 1 oli laskettu (40 yläkouluikäistä kaupungin kouluissa enemmän).
 - Edistetään aineopetusharjoittelun toteutusta kaupungin kouluissa.

	Ve1	Ve1 päivitetty
Oppilasmäärän lisäys Normaalikoululle: kustannus kaupungille	+1 080 000	+580 000
Säästöt virkarakenteessa	-360 000 – -540 000 (6-9 htv)	-240 000 – -480 000 (4-8 htv)
Tuen oppilaat	+130 000	+130 000
Kuljetuskustannukset	+3 500 – +7 000	+3 500 – +7 000
Yhteensä	+673 500 – +857 000	+233 500 – +477 000
Palveluverkkoratkaisu: Kypärämäen päiväkodin vuokra	-260 000	-260 000
Yliopiston/Normaalikoulun kustannus	+100 000/ vuosi. Lisäksi kertaluonteisesti saamatta jää 1,5 v kkk / oppilas yhteensä +1 800 000 kuuden ensimmäisen vuoden aikana.	+300 000/ vuosi. Kertaluonteisesti saamatta jää +1 000 000, koska yläkoulun kotikuntakorvaukset pienenevät samalla viipeellä kuin alakoulun korvaukset suurenevät.

LIITEAINEISTO: AIEMPIA VAIHTOEHTOJA



SELVITYSTYÖN AIKANA ESILLE NOUSSEITA VAIHTOEHTOJA, JOTKA EIVÄT OSOITTAUTUNEET TOTEUTTAMISKELPOISIKSI 1/3

- Nykytilanteeseen (tilaverkko, painotetun opetuksen sijoittuminen) **ei tehdä mitään muutoksia, mutta Normaalikoulun oppilaaksiottoa kasvatetaan 80 oppilaaseen** (0-vaihtoehto).
 - Lasten määrän vaihdellessa vuositasolla paljon oppilaaksiotosta tulisi kaupungin näkökulmasta vaikeasti ennakoitavaa ja hallittavaa. Kaupungin koulujen oppilasmäärä vaihtelisi vuosittain suuresti, jolloin opetuksen kustannukset nousevat eikä kaupungilla ole keinoja tarkoituksellisuuseriaatteen käyttöön oppilaaksiotossa. Tämä johtaisi myös siihen, että Normaalikoulun tarvitsema oppilasmäärä katetaan nykyistäkin laajemmalla alueella, jolloin yhä useampi keskustan alueella asuva lapsi ei olisi enää maantieteellisessä lähikoulussaan.
 - Osa Kortepohjan ja Puistokadun päiväkotikoulujen alueiden oppilaista menisi jatkossa Normaalikouluun, mutta määrät olisivat vuositasolla vaikeasti ennakoitavissa eikä ratkaisu helpottaisi Kortepohjan ja Puistokadun päiväkotikoulujen tilahaasteita pysyvästi.
- **Normaalikoulu ottaa tarvitsemansa määrän oppilaita hakumenettelyllä kuten yksityiskoulut.** Ratkaisu johtaisi koulusegregaation syventymiseen. Kaupungin näkökulmasta oppilaaksiotosta tulisi 0-vaihtoehtoon nähden entistä ennakoimattomampaa.

SELVITYSTYÖN AIKANA ESILLE NOUSSEITA VAIHTOEHTOJA, JOTKA EIVÄT OSOITTAUTUNEET TOTEUTTAMISKELPOISIKSI 2/3

- **Kokonaisesta koulukiinteistöstä luopuminen osana Jyväskylän kaupungin talouden sopeuttamispaineita** (Puistokadun päiväkotikoulu tai Kilpisen yhtenäiskoulu) siten, että alueen oppilaat siirtyisivät Normaalikouluun.
 - Puistokadun päiväkotikoulu toimii myös varhaiskasvatuskäytössä, joten kiinteistöstä ei voida luopua. Puistokadun päiväkotikoulu on myös keskustan ainoa kaupungin alakoulu. Rakennus on suojeltu ja ratkaisu edellyttäisi merkittäviä muutostöitä ja kustannuksia, jos kiinteistö osoitettaisiin jatkossa kokonaan pelkästään varhaiskasvatuskäyttöön.
 - Ilman Kilpisen yhtenäiskoulua yläkoululaiset eivät mahdu alueen muihin yläkouluihin. 1.-4. -luokista luopuminen Kilpisestä on mahdollista siten, että oppilaat ohjautuisivat jatkossa pääosin Normaalikouluun.
- **Normaalikoulun toimintojen siirtyminen kokonaan pois keskustasta** toiselle alueelle johonkin kaupungin nykyiseen koulukiinteistöön, esim. Kuokkanen yhtenäiskouluun.
 - Keskustan koulujen tilakapasiteetti riittämätön, mikäli keskustasta poistuu yksi kokonainen koulu.
 - Normaalikoulun näkökulmasta muutos olisi suuri ja se edellyttäisi hyvin hallittua muutosta, jotta opettajankoulutus ja perusopetus eivät vaarantuisi. Tarvittaisiin laadukas ja kustannustehokas siirtymäajan toimintamalli nykyisten oppilaiden ja henkilöstön osalta. Etäisyys yliopiston opettajankoulutusta järjestäviin laitoksiin kasvaisi, mikä hankaloittaa opettajaopiskelijoiden ja yhteistyötä tekevän henkilöstön arkea pidentyneinä kulkumatkoina ja -aikoina. Sijainti ei ole lukion kannalta välttämättä toimiva ja voi vaikuttaa sen vetovoimaan. Lisäksi Normaalikoulun nykyisen kiinteistön mielekäs käyttö olisi selvitettävä.



SELVITYSTYÖN AIKANA ESILLE NOUSSEITA VAIHTOEHTOJA, JOTKA EIVÄT OSOITTAUTUNEET TOTEUTTAMISKELPOISIKSI 3/3

- Lisäksi vaikutusten arvioinnin jälkeen tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa Kortepohjan koulu muutettaisiin 1-4 -luokkien kouluksi ja **Kortepohjan 5. luokkalaiset (ml. laajamittainen kielirikasteinen englanninkielinen opetus) siirtyisivät Normaalikouluun.**
- Jotta siirtymiä Normaalikouluun ei tapahtuisi kaupungin kouluista sekä 5. että 7. luokalle, myös Puistokoulu ja Lohikosken koulu olisi pitänyt muuttaa 1.-4. luokkien kouluiksi sekä Viitaniemen koulu 5.-9. luokkien kouluksi. Tässä mallissa kaikki Puistokoulun ja Lohikosken alueen 5.-9. luokkalaiset eivät kuitenkaan olisi mahtuneet Viitaniemen kouluun.